

Čís. 15580.

Exekuční zabavení prodaného zboží u prodatele nezprošťuje ho povinnosti splnití trhovou smlouvou.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1936, Rv I 2475/34.)

Proti žalobě na splnění kupní smlouvy dodáním prodaného zboží namítl žalovaný prodatel, že plnění se mu stalo nemožným proto, že prodané zboží bylo mezitím zabaveno. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v ý š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Jde jen o to, zda tím, že bylo žalovanému berním úřadem zabaveno celé množství chmele, které v roce 1933 sklídl, nastala pro něho absolutní nemožnost splnění smlouvy o dodání chmele, která by podle § 1447 obč. zák. měla v zápětí zrušení celého závazku žalovaného. Nižší soudy usoudily v tomto směru správně, že tu nelze mluvit o objektivní, absolutní nemožnosti plnění podle § 1447 obč. zák., nýbrž že jde nejvýše o nemožnost subjektivní, relativní. Mohou ovšem nastati případy, kdy jest i při hotových úplatných smlouvách přihlížeti k nastalé změně poměrů a k hospodářské nemožnosti plnění, avšak to předpokládá, že nemožnost nastala událostmi, jež strany sjednávající smlouvu nemohly předvídati. Zásadou je, že má býti zachována smlouva platně uzavřená dotud, dokud jest její splnění fysicky možné, třebaže hospodářsky je výsledek plnění pro tu neb onu smluvní stranu pro napotomní změnu poměrů spojen s neočekávanou ztrátou. Zproštění závazku pro hospodářskou nemožnost (nedostižnost) plnění, kterou po případě lze klásti na roveň nemožnosti, jakou má na mysli § 1447 obč. zák., předpokládá, že se plnění stalo pro zavázaného hospodářsky nemožným náhodou, ježto nastaly takové neočekávané a nepředvídané poměry nebo události, že by splnění smlouvy ukládalo povinnému takovou oběť, které na něm nelze rozumně požadovati (srv. rozhodnutí čis. 8992 Sb. n. s.). Žalovanému byl chmel zabaven za dlužné daně v roků 1927, 1930, 1931 a 1932. Mohl a měl proto žalovaný uzavíraje dne 17. prosince 1932 smlouvu o prodeji chmele ze sklizně za rok 1933 při náležité rozvaze a opatrnosti počítati s možností, že berní úřad bude na něm dlužné daně exekučně vymáhati, a to po případě i zabavením sklizně chmelové. Uza-vřel-li však smlouvu o prodeji chmele, aniž se ve smlouvě zabezpečil proti možnosti zabavení chmele, anebo proti jejím hospodářským a právním následkům, vzal tím na sebe nebezpečí vyplývající pro něho z této možnosti, a když pak byl chmel skutečně pro dlužné daně zabaven, nemůže z toho žalovaný dovozovati nezávaznost smlouvy. Leč ne-hledíc k tomu, nemůže býti o absolutní nemožnosti plnění řeči i proto, že mohl žalovaný překážku, která mu bránila splnití smlouvu o prodeji a dodání chmele, odvrátiti dohodou s berním úřadem jako vymáhají-

cím věřitelem anebo tím způsobem, že by dal bernímu úřadu jinou přiměřenou jistotu nebo že by dlužnou daňovou pohledávku zaplatil. Vytýkajíc, že nižší soudy posuzovaly žalobní nárok neprávem podle čl. 355 a 357 obch. zák., vychází dovolání z předpokladu, že se tato zákonná ustanovení vztahují na případy, kdy smluvník plniti může, ale nechce, nikoliv na případy, kdy se splnění kupní smlouvy stalo nemožným, jak tomu prý je v tomto případě. Bezpodstatnost této výtky plyne již z hořejších vývodů, jimiž bylo doličeno, že u žalovaného nešlo o absolutní nemožnost splnění smlouvy.

Čís. 15581.

Ustanovení § 36 zák. čís. 100/31 Sb. z. a n. neplatí v řízení o zbavení svéprávnosti.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1936, R II 501/36.)

Rekursní soud odmítl pro opožděnost rekurs Marie H-ové do usnesení prvního soudu, jímž byla zbavena úplně svéprávnosti. Důvody: Stížnost Marie H-ové byla podle § 49 čís. 3 řádu o zbavení svéprávnosti jako opožděná odmítnuta, neboť nebyla podána v konečné lhůtě 14 dnů. Předpisu § 36 nesp. z. (čís. 100/31) nelze použiti, poněvadž podle poslední věty § 36 cit. zák. jest tu užití ustanovení řádu o zbavení svéprávnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Ustanovení § 36 zákona o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931 čís. 100 Sb. z. a n. nemůže se stěžovatelka dovolávat, neboť podle § 56, odst. 1 řádu o zbavení svéprávnosti ze dne 28. června 1916 čís. 207 ř. z. platí v řízení o zbavení svéprávnosti předpisy nesporného řízení (podle § 53, odst. 1 zákona čís. 100/31 Sb. z. a n. nyní obdobná ustanovení tohoto zákona) jen potud, pokud řád o zbavení svéprávnosti nemá odchýlných ustanovení. Takové zvláštní odchýlné ustanovení pro rekurs proti usnesení okresního soudu o zbavení svéprávnosti obsahuje však § 49, odst. 3 řádu o zbavení svéprávnosti, který prohlašuje rekursní lhůtu výslovně za lhůtu konečnou a neprodlužitelnou. Toto ustanovení nepozbylo vydáním zákona čís. 100/31 Sb. z. a n. účinnosti (§ 1, odst. 2 tohoto zákona).

Čís. 15582.

Slyšení účastníků podle § 125 nesp. pat. nemusí se státi soudem samým, stačí, že se stalo notářem jako soudním komisařem.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1936, R II 231/36.)